

Ügyszám: IV/00411-0/2020	
Érkezett: 2020 FEBR 19.	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

DR. SZABÓ GÁBOR ÜGYVÉD / ATTORNEY AT LAW /

[REDACTED]

Alkotmánybíróság

Budapest Környéki Törvényszék Büntteésvégrehajtási Csoport, mint
elsőfokú bíróság útján

Ügyszám: 14.Bv.2194/2018/18.

Tárgy: alkotmányjogi panasz kiegészítése

Tisztelt Alkotmánybíróság !

[REDACTED] panaszos képviselőjében a fenti
Budapest Környéki Törvényszék, 14.Bv.2194/2018/18 számú és a Budapest
Környéki Törvényszék mint II. fokú bíróság 2019.06.12-én kelt 4.Bpkf.598 / 2019/2 számú
határozata ellen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.)
27. § alapján az alábbi
az alábbi

alkotmányjogi panasz kiegészítést
terjesztem elő.

2019.07.24-én alkotmányjogi panaszt nyújtottam be a tárgyi ügyben. Ennek 4. oldalán található
a „B ./ Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi, alapjogi érveléssel ellátott
indokolása” alcím alatt az alábbi másodlagos alcím:

“1./ Az Alaptörvény I., II., III. cikkére és IV. cikk (4) bekezdésének sérelme és ennek
indokolása “

A másodlagos alcímet az alábbiak szerint szeretném kiegészíteni:

I./ Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, és I., II., III. cikkére és IV. cikk (4) bekezdésének sérelme és ennek indokolása

A másodlagos alcím után az alábbi szöveget szeretném kiegészítésként előadni. (dőlt betűvel szedve), készem szíveskedjenek ezen előadásomat is figyelembe venni.

I. Visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma (B. cikk (1))

1./Álláspontom szerint az illetékes Törvényszék, mint másodfokú bíróság támadott végzése beleütközik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében biztosított jogállamiság elvéből a jogbiztonság alkotmányos követelményén keresztül levezetett visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába, valamint ezzel közvetlen okozati kapcsolatban sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljáráshoz való jogomat.

2./ A T. Alkotmánybíróság 2012 óta tartó gyakorlatát tekintve az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával kapcsolatban, az állapítható meg, hogy a jogbiztonság - jogállamiság elveinek megsértésére hivatkozó panaszokat csak akkor fogadja be, ha egyrészt az a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik vagy a felkészülési idő hiányosságaira vezethető' vissza, másrészt csak akkor, ha a jogsérelem az elobbi két követelmény valamelyikével közvetlen összefüggésben áll.

3./ A Bvtv.kártalanítási szabályait a 2016. évi CX. törvény 22. §-a iktatta be 2017. január 1. napjától, így a panaszra vonatkozó 70/A § (5) és 10/A -t, úgyszintén a Bvtv. 436.§ (10)-t.

4./ Álláspontom szerint - összhangban a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdésében foglaltakkal - jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyitváníthat egy magatartást jogellenessé.

5./ A 7/2016. (IV. 6.) AB határozat rögzíti, hogy a jogbiztonság követelményét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamisági klauzula tartalmazza. Ebből vezethető le a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma is. A 34/1991. (VI 15.) AB határozat, később pedig 34/2014. (XI. 14.) AB határozat is kimondta, hogy a jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely - egyebek között - megköveteli, hogy a jogalanyoknak meglegyen a tényleges lehetőségük arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne

minősítsenek jogellenesnek.

6./ A 16/2014. (V. 22.) AB határozat kifejtette, hogy a jogbiztonságból fakadó visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma nem feltétlen és kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő jogalkotásra irányadó.

7./ A másodfokú bíróság végzése rögzíti, hogy a panasz előadása szükséges lett volna, mivel az alapvető jogot sértő elhelyezési körülmények között töltött napok száma a harmincat meghaladta. Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a Bv. törvény hivatkozott 10/A. § (6) bekezdéséből - az előzőek figyelembe vételével is - az az értelmezés következik, hogy az elítéltnak a hosszabb időn keresztül folyamatosan fennálló alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt - ahhoz, hogy esetlegesen kártalanítást érvényesíthessen - három hónaponként panaszt kell előterjesztenie és ennek formájában serelemnie az elhelyezés körülményeit.

Azt is rögzítette a II. fokú végzés, hogy a Bvtv. 436 § (10) alapján az ott írt feltételek nem állnak fenn.

8./ A kártalanításban a szóban forgó időszak **2013.07.21-től 2018.05.08-ig** tartott. A Bvtv. panaszra, és kártalanításra vonatkozó, valamint a 436 § szabályai viszont csak 2017. január 1-én léptek hatályba. Ebből következően a másodfokú bíróság olyan körülményt értékelte a terhemre, (3 havonta panaszok előadása) amelynek sem 2013-ban, sem 2014-ben, sem 2015-2016-ban nem tehettem eleget, hiszen ilyen kötelezettségem még nem is létezett, az erre vonatkozó jogszabály nem volt hatályban.

9./ Álláspontom szerint az illetékes Törvényszék, mint másodfokú bíróság végzése a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik, amely alaptörvényellenességből engem közvetlen, anyagi kár ért, hiszen a kártalanítási kérelemt elutasították. Ugyanakkor ha a T. Alkotmánybíróság befogadja az alkotmányjogi panaszomat, majd elfogadja az érvelésemet és megsemmisíti a másodfokú bíróság döntését, azzal kétséget kizáróan kedvező irányban változtatja meg a helyzetemet, hiszen újra lehetőségem lesz kártalanítás igénylésére az érdemi vizsgálat nélkül elutasított időszakra, minimum napi 1200 Ft összegben.

10./ Különös tekintettel arra, hogy a bv. nyivántartás adataira hagyatkozva azt állapítható meg, hogy túlnyomórészt nem volt biztosítva a kellő 4m2 mozgástér, azaz e napokra minimum 1200 Ft jogszerűen megállapítható lett volna.

11./ Midezekre figyelemmel, álláspontom szerint a Törvényszék által meghozott végzés az ügy érdemét (a kártalanítás jogalapját és összegét) érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességben szenved. A fentiekben felhozott érvelés nyomán a támadott végzés nem tartozik a bírói mérlegelés körébe, nem pusztán a jogerős döntés kritikája, nem minősül az alkotmányjogi panasz

elbírálásával a T. Alkotmánybíróság újabb jogorvoslati fórumnak.

Hivatkozom – analóg módon - a IV/1833/2017. AB határozat [34.] szakaszára, eszerint: „Az Alkotmánybíróság korábban már vizsgálta a Bvtv. ismertetett szabályainak Alaptörvénnyel való összhangját, éppen a visszaható hatályú jogalkalmazás kapcsán.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Bvtv. új, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanításra vonatkozó – és a konkrét esetben alkalmazott – szabályai kizárólag jogot megállapító jogszabálynak minősülnek, amelyek nem hordoznak hátrányos tartalmat, a hatálybalépést megelőző időre nem állapítanak meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tesznek terheesebbé, valamint nem vonnak el és nem korlátoznak jogot, illetve nem nyilvánítanak valamely magatartást jogellenessé, jogalakító hatásuk csak a jövőre nézve van (lásd hasonlóan: 3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [40])” {3295/2018. (X. 1.) AB határozat, Indokolás [28] és [30]}.

Hivatkozom továbbá –analóg módon - a IV/1833/2017. AB határozat [39.] szakaszára is, eszerint:

„ [39]A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú bíróság – az átmeneti rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva – a Bvtv. 10. § (4) bekezdésének alkalmazásával olyan körülményt értékelte az indítványozó terhére, amelynek 2017. január 1. napját megelőzően nem tehetett eleget. Magától értetődő ugyanis, hogy a fentiekben említett időszakban még nem is létező jogintézmény vonatkozásában előírt kötelezettség (igényérvényesítési határidő) betartása fogalmilag kizárt a jogintézmény hatálybalépését megelőzően. A másodfokú bíróság említett jogértelmezése tehát a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött az indítványozó számára hátrányosan a kártalanítási igényről és ezzel megsértette a az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát.”

Azt gondolom a fenti hivatkozások a jelen ügyben is fennállnak, irányadóak. A fogvatartás kezdetétől a 2016.12.31-ig tartó időszak tekintetében mindenképp fennáll, hogy az eljáró bíróságok olyan körülményt értékelték a terhemre, amelynek 2017. január 1. napját megelőzően nem tehettem eleget. A fentiekben említett időszakban még nem is létező jogintézmény vonatkozásában előírt kötelezettség betartása fogalmilag kizárt a jogintézmény hatálybalépését megelőzően. A másodfokú bíróság említett jogértelmezése tehát a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött az indítványozó számára hátrányosan a kártalanítási igényről.

Álláspontom szertint ezzel a II. fokú bíróság megsértette a az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát.

12./ Hivatkozom az IV/ 1833/2017 AB határozatra.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Székesfehérvári Törvényszék 1.Bpkf.226/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette. Az indítványozó fogvatartása körülményeit sérelmezve indított keresetet, amelynek eredményeként kártalanítást állapított meg

részére az ügyben első fokon eljáró bíróság. A kártalanítás összegét a törvényszék támadott ítéletével csökkentette. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azt sérelmezte, hogy a törvényszék a büntetés-végrehajtási törvény olyan rendelkezését értékelt a terhére, amely igényérvényesítése idejében még nem volt hatályban. Álláspontja szerint ezért a törvényszék támadott ítélete sérti a visszaható hatályú jogalkalmazás elvét. Az Alkotmánybíróságnak az ügyben nem a büntetés-végrehajtási törvény alkotmányosságáról kellett döntenie, hanem azt kellett vizsgálnia, hogy a törvényszék az Alaptörvény rendelkezéseivel, konkrétan a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmával összhangban értelmezte-e a jogszabályt. Az ügyben releváns jogszabályi környezet összevetését követően az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a törvényszék a büntetés-végrehajtási törvény átmeneti rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva olyan körülményt értékelt az indítványozó terhére, amelynek az indítványozó időbeli eltérések miatt nem tehetett eleget. Fogalmilag kizárt ugyanis egy még hatályba nem lépett, vagyis még nem is létező kötelezettség számonkérése. Összességében tehát a törvényszék a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött az indítványozó számára hátrányosan a kártalanítási igényről és ezzel pedig megsértette a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát.

13./ Hivatkozom továbbá az V/966/2019. AB határozatra.

Eszerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján megsemmisítette a Fővárosi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja és a Fővárosi Törvényszék fogvatartási körülmények miatti kártalanítás tárgyában hozott végzéseit. Az indítványozó fogvatartása körülményei miatt 2017. február 17. napján kártalanítás iránt kérelmet nyújtott be, amelyet 2017. április 3. napján kiegészített, miután 2005. december 29. és 2017. március 17. között büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodott. Az eljáró bíróságok megállapították, hogy az indítványozó fogvatartási körülmények miatt az Emberi Jogok Európai Bíróságához (EJEB) benyújtott kérelmét az EJEB 2015. július 30. napján vette nyilvántartásba. Mindez pedig a vonatkozó szabályozás alapján azt jelenti, hogy a 2013. augusztus 12. napját megelőző időszakra kártalanítási igény nem nyújtható be, mivel a jogsértés megszűnése és az EJEB-hez benyújtott kérelem nyilvántartásba vétele között több mint hat hónap telt el. Az indítványozó álláspontja szerint a bírósági végzésekben kifejtett jogértelmezés, amelynek következtében az említett időszak tekintetében elutasították a kérelmét, többek között az Alaptörvényben rögzített jogállamiság elvét sérti. A jogállamiság sérelmét abban látta, hogy az eljáró bíróságok a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütköző jogértelmezést fejtettek ki az ügyben, ugyanis a jogalkotó a szabályozás során egyértelművé tette, hogy a bíróságok által végzéseikben felhívott határidőt és ahhoz kapcsolódó értelmező rendelkezést csak a jogszabály hatálybalépésétől lehet alkalmazni. Azzal tehát, hogy az eljáró bíróságok az említett rendelkezést jogszabály hatálybalépését

megelőző fogvatartási időszak tekintetében is alkalmazták, visszaható jelleggel olyan követelményt állítottak a jogérvényesítésre, amelynek megfelelni utólag már nem lehet. Az Alkotmánybíróság érdemi eljárása során rámutatott, hogy az eljáró bíróságok – az átmeneti rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva – olyan körülményt értékelték az indítványozó terhére, amelyet 2017. január 1. napját megelőzően nem ismerhetett, annak eleget nem tehetett. A bíróságok említett jogértelmezése tehát a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött az indítványozó számára hátrányosan a kártalanítási igényről és ezzel megsértette az Alaptörvényben garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a bírósági döntéseket megsemmisítette.

14./ Hivatkozom 3314/2017. (XI. 30.) számú AB határozat, [40] kifejtett indokolására.

15./ Összefoglalás:

A tárgyi esetben az alkotmányjogi panaszom tárgyát képező jogsértés abban áll, hogy az eljáró bíróságok – olyan körülményt értékelték az indítványozó terhére, amelyet 2017. január 1. napját megelőzően nem ismerhetett, annak eleget nem tehetett. A bíróságok említett jogértelmezése tehát a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntött az indítványozó számára hátrányosan a kártalanítási igényről és ezzel megsértette az Alaptörvényben garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát.

Az alkotmányjogi panaszom a továbbiakban az eredeti szöveg szerinti B. alcím I. fejezetének szövegével folytatódik

(“II./ Az Alaptörvény I., II., III. cikkére és IV. cikk (4) bekezdésének sérelme és ennek alapjogi érveléssel ellátott indokolása

I./ Alaptörvényi rendelkezések ”)

Göd, 2020.01.31.

Tisztelettel:

Dr. Szabó Gábor ügyvéd

